

Dünya'nın Şekli ve Hareketleri

1. I. Başlangıç meridyeninin bulunması
II. Ekvator yarıçapının, kutuplar yarıçapından fazla olması
III. Ekvator'un çevre uzunluğunun, kutuplar çevresininkinden fazla olması
IV. Kuzey Yarım Küre'de karaların oranının, Güney Yarım Küre'ye göre fazla olması

Yukarıdaki olgulardan hangileri, Dünya'nın şeklinin geometri olduğuna kanıt olarak gösterilemez?

- A) I ve II   B) I ve IV   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

2. Yeryüzündeki bir merkezde Güneş'in doğudan doğup, batıdan batması aşağıdakilerden hangisinin sonucudur?

- A) Dünya'nın ekseni etrafında dönmesinin
B) Dünya'nın Güneş etrafında dönmesinin
C) Çizgisel hızın Ekvator'da en fazla olmasının
D) Merkezin Kuzey Yarım Küre'de bulunmasını
E) Dünya ekseninin yörüngede düzlemine eğik olmasının

3. Dünya, Güneş etrafında elips şeklinde bir yörüngede döndüğünden bazı dönemler Güneş'e yaklaşırlar, bazı dönemler Güneş'ten uzaklaşır.

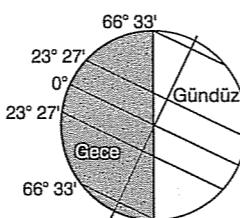
Buna göre, aşağıdaki ayların hangisinde Dünya Güneş'e daha yakındır?

- A) Ocak   B) Mart   C) Mayıs
D) Temmuz   E) Eylül

4. Ekvator düzlemi ile yörüngede düzlemi arasındaki açı kaç derecedir?

- A) $66^{\circ} 33'$ B) $45^{\circ} 20'$ C) $33^{\circ} 66'$
D) $27^{\circ} 23'$ E) $23^{\circ} 27'$

5.

Dünya, yukarıdaki konumdayken yeryüzünde aşağıdaki durumların hangisi görülmez?

- A) Aydınlanma çemberi Ekvator'un ortasından geçer.
B) Güney Kutup Dairesi'nde Güneş, 24 saat boyunca doğmaz.
C) Kuzey Yarım Küre'de yaz, Güney Yarım Küre'de kış başlangıcıdır.
D) Aynı boylam üzerindeki merkezlerde Güneş aynı anda doğar ve aynı anda batar.
E) Yengeç dönencesine eşit uzaklıktaki enlemler güneş ışınlarını aynı açıyla alır.

6. Gündüz süresi, 40° kuzey paraleli üzerindeki M noktasında 8 saat iken, 40° güney paraleli üzerindeki N noktasında 16 saatdir.

Buna göre, söz konusu günle ilgili aşağıdakilerden hangisi kesindir?

- A) Dünya, 21 Aralık konumundadır.
B) Kuzey Yarım Küre Güneş'e dönüktür.
C) Dünya, Güneş'e en uzak konumdadır.
D) M noktasında güneş daha erken doğmuştur.
E) Güneş ışınları iki noktaya da aynı açıyla düşmektedir.

7. Aşağıdakilerden hangisi, Dünya'nın Güneş etrafındaki hareketine bağlı olarak değişmez?

- A) Sıcaklık
B) Yerel saat
C) Gece ve gündüz süreleri
D) Güneş ışınlarının düşme açısı
E) Güneş'in doğuş ve batış saatleri

8. Türkiye'de 23 Eylül'de görülen hava olayları, başka bir ülkede 21 Mart'ta görülmektedir.

Buna göre, söz konusu ülkeyle Türkiye aşağıdakilerden hangisi bakımından kesinlikle farklıdır?

- A) Yükselti
B) Yarım küre
C) Ekvator'a uzaklık
D) Denize göre konum
E) Başlangıç meridyenine uzaklık

9. Orta kuşaktaki bir merkezde, aşağıdakilerin hangisinde, gece ve gündüz süreleri arasındaki fark diğer tarihlerde daha azdır?

- A) 22 Mart   B) 23 Nisan   C) 21 Haziran
D) 4 Temmuz   E) 21 Aralık

10. I. Oğlak dönencesi

- II. 80° güney paraleli
III. Yengeç dönencesi
IV. Kuzey Kutup Dairesi

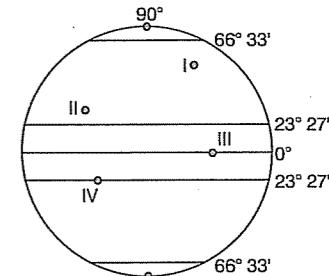
Yukarıdaki enlem ya da paralellerden hangileri üzerinde, yerden aynı yükseklikte uçarak Dünya'nın çevresinde aynı sürede dolaşan uçakların hızları eşittir?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

11. Yeryüzündeki bir merkezde gece ve gündüz süreleri arasındaki farkın bugündünden fazla olması, aşağıdakilerden hangisine bağlıdır?

- A) Dünya'nın şeklinin küçülmesine
B) Ekliptik ile Ekvator arasındaki açının artmasına
C) Dünya'nın ekseni etrafındaki dönüş hızının artmasına
D) Dünya'nın Güneş etrafındaki dönüş hızının artmasına
E) Dünya ekseni ile ekliptik arasındaki açının artmasına

12.

23 Eylül günü, yukarıdaki küre üzerinde numaralandırılan noktaların hangilerinde, yatay düzleme dik cisimlerin öğle vakti gölge yönü kuzeydir?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

13. I. 21 Mart

- II. 21 Aralık

- III. 21 Haziran

- IV. 21 Ağustos

Ekvator üzerinde yatay düzleme dik bir çubukun gölge boyu, yukarıdaki tarihlerin hangilerinde aynı olur?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

14. Güneş ışınlarının Ekvator'a sürekli dik düşmesi durumunda, yeryüzünde aşağıdakilerden hangisi beklenir?

- A) Mevsim sürelerinin uzaması
B) Dünya'nın dönüş hızının artması
C) Kutplarda yer çekiminin artması
D) Gece ve gündüzün sürekli eşit olması
E) Kuzey Yarım Küre'de yaz yaşanması

15. Avustralya'da, aşağıdakilerden hangisinden sonra gündüz süresi gece süresinden uzun olmaya başlar?

- A) 21 Mart   B) 21 Haziran   C) 23 Eylül
D) 21 Aralık   E) 3 Ocak

1-B	2-A	3-A	4-E	5-D	6-A	7-B	8-B	9-A	10-B
11-B	12-A	13-C	14-D	15-C					